

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk

IENM/BSK-2017/4376

Datum 17 januari 2017
Betreft Beantwoording vragen van de leden Van Dekken en
Cegerek (beiden PvdA) over kunstgraskorrels

Geachte voorzitter,

Hierbij stuur ik u, mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het antwoord op de vragen van de leden Van Dekken en Cegerek (beiden PvdA) over het bericht 'Maak nieuwe regels voor kunstgraskorrels' (ingezonden 28 december 2016).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht 'Maak nieuwe regels voor kunstgraskorrels'?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Waarom vallen de kunstgrasvelden niet onder de strengere consumentennormen ondanks dat mensen structureel en intensief in aanraking komen met de rubbergranulaatkorrels? Hoe kijkt u hier tegenaan?

Antwoord 2

In de EU geldt voor polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) in rubbergranulaat de norm voor mengsels uit de Europese REACH-verordening². Deze mengselnorm bedraagt 100 mg/kg voor de PAK benzo(a)pyreen en 1000 mg/kg voor alle PAK's samen. Op 27 december 2015 zijn normen in werking getreden voor PAK's in voorwerpen waarmee consumenten in contact komen³. Deze norm voor consumentenvoorwerpen bedraagt 1 mg/kg per individuele PAK

---

¹ Telegraaf, 21 december 2016, http://www.telegraaf.nl/binnenland/27282401/___Nieuwe_regels_kunstgraskorrels___html

² Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH). PB L 396 van 30.12.2006

³ Verordening (EU) Nr. 1272/2013 van de Commissie van 6 december 2013 tot wijziging van bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH) wat polycyclische aromatische koolwaterstoffen betreft. PB L 328 van 7.12.2006

(voor acht specifieke PAK's). Tevens is specifiek voor speelgoed een norm van 0,5 mg/kg per PAK vastgesteld⁴.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Zoals aangegeven in de kabinetsreactie van 21 december 2016 op het onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) naar rubbergranulaat en rubberen valdempingstegels⁵, is in de EU na discussie de interpretatie gevolgd dat rubbergranulaat in het kader van REACH valt onder de definitie van een mengsel, met de daarbij behorende ruimere norm. Het Nederlandse standpunt dat rubbergranulaat moet worden aangemerkt als een voorwerp kreeg onvoldoende steun.

Ons kenmerk
IENM/BSK-2017/4376

Vraag 3

Deelt u de mening dat er in navolging van het voorstel van de bandenbranche en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) een speciale normering moet komen voor rubbergranulaat meer in de buurt van de consumentennormering? Hoe denkt u hierover?

Vraag 4

Bent u bereid om met de branche en het RIVM in overleg te treden om een norm zoals deze te bespreken en de hoogte hiervan te bepalen?

Antwoord 3 en 4

Uit het onderzoek van het RIVM is gebleken dat het PAK-gehalte van granulaat aanmerkelijk dichterbij de consumentennorm van 1 mg/kg per PAK ligt (de hoogste gevonden waarde was 7,8 mg/kg) dan bij de mengselnorm van 1000 mg/kg voor het totaal aan PAK's. Bij de gevonden waarden concludeert het RIVM dat het gezondheidsrisico bij sporten praktisch verwaarloosbaar is. Het RIVM adviseert de norm voor rubbergranulaat bij te stellen naar een norm die dichterbij de norm voor consumentenproducten, om te voorkomen dat rubbergranulaat op de markt gebracht kan worden waarin aanzienlijk meer PAK's zitten waardoor er mogelijk wel een gezondheidsrisico zou ontstaan.

De Nederlandse branche geeft aan dat zij al geruime tijd bezig is met het reduceren van de concentraties van PAK's in autobanden en dat daardoor nieuwe banden nu al een stuk schoner zijn.

Zoals in bovengenoemde kabinetsreactie is aangegeven, zal het kabinet zich in lijn met het RIVM-advies blijven inzetten voor het verlagen van de EU-norm voor PAK's in rubbergranulaat (1000 mg/kg) met de norm voor consumentenvoorwerpen als uitgangspunt. Ik heb dit standpunt ook ingebracht en toegelicht bij de Milieuraad van 19 december 2016. Bovendien zal Nederland de kennis van het RIVM-onderzoek inbrengen bij het voorbereidende onderzoek door het Europees Chemicaliënagentschap (ECHA) voor de evaluatie van de consumentennorm die voor 27 december 2017 zal plaatsvinden.

---

⁴ REACH: bijlage XVII, punt 50. De normen voor voorwerpen en speelgoed gelden voor elk van acht in een lijst opgenomen individuele PAK's.

⁵ Kamerstuk 30 234, nr. 153; de RIVM-rapporten zijn op 20 december 2016 aangeboden (Kamerstuk 30 234, nr. 152)

Het kabinet streeft naar een aanpak aan de bron, in dit geval naar zo schoon mogelijke autobanden. Ik zal het overleg met het betrokken bedrijfsleven voortzetten om afspraken te maken hoe deze afname verder doorgezet kan worden.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2017/4376

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Sharon A.M. Dijkma